

ภาพลักษณ์ตัวละครหญิงชาวจีนและความสัมพันธ์กับสังคมวัฒนธรรมจีนในพระราช
นิพนธ์แปลจากวรรณกรรมจีนในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า

กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

**The Images of Chinese Female Characters and Chinese Society in Literature
Translated from Chinese Into Thai by Her Royal Highness
Princess Maha Chakri Sirindhorn**

Xiaomei Chen และ ณัฏฐา คำชู

มหาวิทยาลัยบูรพา

Xiaomei Chen and Nattha Khamchoo

Burapha University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: 131415926cxm@gmail.cpm

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนและความสัมพันธ์ของภาพลักษณ์กับสังคมวัฒนธรรมจีนในพระราชนิพนธ์แปลจากวรรณกรรมจีน ในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเอกสารด้วยการอ่านละเอียดและวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีน พร้อมทั้งวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนกับสังคมวัฒนธรรมจีน ซึ่งปรากฏในพระราชนิพนธ์แปลจากวรรณกรรมจีน จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ “ผีเสื้อ” “หมู่บ้านเล็กตระกูลเป่า” “ความรักใดจะไม่ปวดร้าว” “นารีนครา” และ “มรกต” ผลการศึกษาพบว่าภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนแบ่งได้เป็น 3 ช่วงเวลาคือ (1) ภาพลักษณ์ตัวละครหญิงชาวจีนในช่วงเวลาการปฏิวัติวัฒนธรรม ได้แก่ ผู้หญิงชาวจีนแบบดั้งเดิม ผู้หญิงชาวจีนที่ผันผวนระหว่างแนวความคิดเก่าและใหม่ และผู้หญิงชาวจีนที่รักชาติและรักพรรคคอมมิวนิสต์ (2) ภาพลักษณ์ตัวละครหญิงชาวจีนในช่วงเวลาระหว่างการปฏิวัติวัฒนธรรม ได้แก่ ผู้หญิงชาวจีนที่ยึดมั่นในอุดมการณ์ความคิดของตน ผู้หญิงชาวจีนที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน และ (3) ภาพลักษณ์ตัวละครหญิงชาวจีนในช่วงเวลาหลังการปฏิวัติวัฒนธรรม ได้แก่ ผู้หญิงชาวจีนที่พึ่งพาตนเอง และผู้หญิงชาวจีนที่เสียสละเพื่อครอบครัว ภาพลักษณ์ดังกล่าวสัมพันธ์กับสังคมวัฒนธรรมจีนประการแรกคือด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ได้แก่ การยึดถือเคร่งครัดในประเพณี การปรับตัวและการท้าทายประเพณี ความเข้มแข็งและความอ่อนไหวภายใต้ประเพณี ประการที่สองคือด้านสภาพความเป็นอยู่ทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ การปรับตัวต่อสภาพความเป็นอยู่ การตอบสนองต่อความท้าทายทางสังคม และประการที่สามคือด้านการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและบทบาทของผู้หญิงใน

* วันที่รับบทความ : 18 พฤษภาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 1 สิงหาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 3 สิงหาคม 2567

สังคม ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงในความคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้หญิง และการเผชิญหน้ากับความท้าทายทางสังคม ซึ่งสะท้อนถึงค่านิยมและวิถีชีวิตของผู้หญิงในสังคมจีนแต่ละยุคสมัย ตั้งแต่ก่อนการปฏิวัติวัฒนธรรมจนถึงยุคปฏิรูปและเปิดประเทศ

คำสำคัญ : พระราชนิพนธ์แปลจากวรรณกรรมจีน; ภาพลักษณ์ตัวละครหญิงชาวจีน; สังคมวัฒนธรรมจีน

Abstract

This study aims to analyze the images of Chinese female characters and their relationship with Chinese society in the literature translated from Chinese by Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn. Utilizing a document research methodology, this study conducts a detailed reading and analysis of the images of Chinese female characters, as well as examines their relationship with Chinese society, as depicted in five translated works: “Butterfly,” “Small Village of the Bao Clan,” “What Love is Not Painful,” “Naree Nakara,” and “Emerald.” The findings indicate that the images of Chinese female characters can be divided into three periods: (1) The portrayal of Chinese female characters during the Cultural Revolution, including traditional Chinese women, Chinese women fluctuating between old and new ideas, and Chinese women who are patriotic and loyal to the Communist Party; (2) The portrayal of Chinese female characters during the Cultural Revolution period, including Chinese women who adhere firmly to their ideologies and those who act out of self-interest; and (3) The portrayal of Chinese female characters after the Cultural Revolution, including self-reliant Chinese women and those who sacrifice for their families. These images relate to Chinese social and cultural aspects such as traditions, which include adherence, adaptation, and challenges to traditions; socio-economic conditions, which include adaptation and response to social challenges; and the changing roles and perceptions of women in society, which include changing views on women’s roles and facing social challenges, reflecting the values and lifestyles of women in different eras of Chinese society, from pre-Cultural Revolution to the reform and opening-up era.

Keywords: Literature Translated from Chinese; Images of Chinese Female Characters; Chinese Society

บทนำ

ประวัติการแปลวรรณกรรมจีนในประเทศไทยมีรากฐานยาวนานตั้งแต่ยุครัตนโกสินทร์ตอนต้น พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชโปรดฯ ให้เจ้าพระยาพระคลัง (หน) เป็นผู้อำนวยการในการแปลสามก๊กเป็นภาษาไทย อันเป็นการนำพงศาวดารจีนมาแปลเป็นภาษาไทยครั้งแรก (พริตต์ สุวรรณรัตน์, 2539) นับตั้งแต่นั้นการแปลวรรณกรรมจีนเป็นภาษาไทยก็แพร่หลายมากยิ่งขึ้น

ปัจจุบันมีการส่งเสริมความเข้าใจด้านวัฒนธรรมระหว่างประชากรไทยและจีน ดังจะเห็นได้จากที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเริ่มสนพระทัยศึกษา

ภาษาจีนในปี พ.ศ. 2523 และทรงพระราชนิพนธ์แปลวรรณกรรมจีนหลายประเภทหลายเรื่อง เช่น บทละคร “ร้านน้ำชา” แปลจากวรรณกรรมจีนเรื่อง “ฉากวน (茶馆)” นวนิยายขนาดสั้น “ความรักใดจะไม่ปวดร้าว” แปลจากวรรณกรรมจีนเรื่อง “หนายี่จ๋องอ้ายบูเถิง (哪一种爱不疼)” และบทกวี “หยกใสร้ายคำ” แปลจากวรรณกรรมจีนเรื่อง “จูยี่ซือ (琢玉诗词)” เป็นต้น โดยนวนิยายจีนที่ทรงพระราชนิพนธ์แปลเป็นภาษาไทยมีนวนิยายที่นำเสนอมุมมองทางสังคมวัฒนธรรมจีนผ่านภาพลักษณ์ตัวละครหญิงที่น่าสนใจ 5 เรื่องซึ่งแสดงถึงมุมมองวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไปตามยุคสมัยใน 3 ช่วงเวลา ผ่านภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีน โดยนวนิยายที่สะท้อนมุมมองในช่วงเวลา ก่อนการปฏิวัติวัฒนธรรม ระหว่างการปฏิวัติวัฒนธรรม และหลังการปฏิวัติวัฒนธรรม จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ “ความรักใดจะไม่ปวดร้าว” “หมู่บ้านเล็กตระกูลเป่า” “นารีนครา” “ผีเสื้อ” และ “มรกต” ที่พรรณนาถึงวิถีชีวิตของประชากร ค่านิยม วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ และประเพณีของจีน สะท้อนการเปลี่ยนแปลงของสังคมจีนยุคศตวรรษที่ 20 ในช่วงเวลาประมาณปี พ.ศ. 2492 จนถึงปัจจุบัน บริบทการเขียนนวนิยายจำนวน 5 เรื่องเป็นรอยต่อช่วงเวลาที่สำคัญของประเทศจีนในยุคสมัยเก่าเพื่อที่จะก้าวสู่ยุคร่วมสมัยที่สังคมจีนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมาย (สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2564)

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการปฏิรูปในสาธารณรัฐประชาชนจีนตั้งแต่การก่อตั้งในปี พ.ศ. 2503 และเริ่มปฏิรูปใหญ่หลังจากยุคการพัฒนาแบบก้าวกระโดด ซึ่งนำไปสู่วิกฤตเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมในปี พ.ศ. 2509 ได้กระทบทัศนคติของประชาชนอย่างมาก นำไปสู่การต่อสู้ทางชนชั้นและเหตุการณ์รุนแรงต่าง ๆ ส่งผลให้วัฒนธรรม จารีตประเพณี และความรับผิดชอบทางสังคมถูกทำลาย อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี พ.ศ. 2513 เศรษฐกิจของประเทศได้เริ่มฟื้นตัวและเริ่มดำเนินการปฏิรูปและเปิดกว้าง และในช่วงปี พ.ศ. 2521 ภายใต้การนำของ “เติ้ง เสี่ยวผิง” ประเทศจีนเริ่มปฏิรูประบบเกษตรกรรม เศรษฐกิจ และฟื้นฟูการสอบเข้ามหาวิทยาลัยแห่งชาติ ทำให้วิถีชีวิตของประชาชนจีนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นสะท้อนต่อโลก สภาพความเป็นอยู่ของประชากรเริ่มดีขึ้น (郭大钧, 2009) ดังนั้นในช่วงเวลานี้สังคมจีนได้เกิดปฏิวัติหลายครั้ง ซึ่งวิถีชีวิตและแนวคิดของประชาชนก็เปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงของสังคม นวนิยายเปรียบเสมือนกระจกสะท้อนสังคม ผู้แต่งนำเรื่องที่เกิดขึ้นจริงในสังคมมาผสมผสานกับความคิด จินตนาการ และทัศนคติของผู้แต่ง ดังนั้นตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นก็ได้ถ่ายทอดมาจากบุคคลและพฤติกรรมที่ผู้แต่งได้นำมาจากเรื่องราวของบุคคลที่เคยพบเห็นในสังคม ซึ่งพฤติกรรม ความคิด และวิถีชีวิตของตัวละครก็สามารถสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมได้ มนุษย์ไม่สามารถแยกออกจากสังคมได้ ความรู้สึกเกี่ยวกับผู้คนจึงพัฒนามาจากปฏิกิริยาของเราต่อความเห็นของผู้อื่นเกี่ยวกับตัวเรา ประกอบกับภาพลักษณ์ของเราที่มีตนเองและจินตนาการที่ผู้อื่นได้ตัดสินใจภาพลักษณ์นั้นจนเกิดเป็นความรู้สึกของตนเอง ดังนั้นภาพลักษณ์ของผู้หญิงไม่ได้เกิดขึ้นเองทั้งหมด ถูกสร้างขึ้นมีความหมายและมีความสัมพันธ์กับสังคม (ปริยาดา กุลรินทร์ นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ และศรีวิไล พลมณี, 2561)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาตัวละครหญิงชาวจีนผ่านวรรณกรรมที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงแปล เพื่อทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงกับสังคมวัฒนธรรมจีน รวมถึงการสะท้อนถึงพระอัจฉริยภาพในการเลือกวรรณกรรมที่สะท้อนถึงวิถีชีวิต ค่านิยม วัฒนธรรม และประเพณีของสังคมจีน ผ่านการวิจัยนี้ จะเน้นไปที่การเปลี่ยนแปลงค่านิยมและวัฒนธรรมในสังคมจีนตามที่สะท้อนผ่านตัวละครในวรรณกรรมช่วงเวลาก่อนการปฏิวัติวัฒนธรรม ระหว่างการปฏิวัติวัฒนธรรม และหลังการปฏิวัติวัฒนธรรม จำนวน 5 เรื่องที่ทรงแปลได้แก่ “ผีเสื้อ” “หมู่บ้านเล็กตระกูลเป่า” “ความรักใดจะไม่ปวดร้าว” “นารีนครา” และ “มรกต” เพื่อสำรวจการเปลี่ยนแปลงของสังคมจีนในยุคศตวรรษที่ 20 ช่วงปี ระหว่าง พ.ศ. 2492–2553 และทำความเข้าใจถึงความหมายและความสัมพันธ์ที่ตัวละครเหล่านี้มีต่อสังคมวัฒนธรรมจีน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนในพระราชนิพนธ์แปลจากวรรณกรรมจีน ในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนกับสังคมวัฒนธรรมจีนที่ปรากฏในพระราชนิพนธ์แปลจากวรรณกรรมจีน ในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสาร ใช้วิธีการอ่านละเอียด (Close Reading) และการวิเคราะห์เนื้อหา โดยเน้นการวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงในพระราชนิพนธ์แปลจากวรรณกรรมจีน พร้อมทั้งวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับสังคมวัฒนธรรมจีนในยุคศตวรรษที่ 20 ช่วงปี พ.ศ. 2492–2553

ประชากรในการวิจัยนี้คือพระราชนิพนธ์แปลจากวรรณกรรมจีนในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งพิมพ์เผยแพร่โดยสำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์ จำกัดจำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ “ผีเสื้อ” “หมู่บ้านเล็กตระกูลเป่า” “ความรักใดจะไม่ปวดร้าว” “นารีนครา” และ “มรกต” รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 พระราชนิพนธ์แปลจากวรรณกรรมจีนในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพ-รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ใช้ในการศึกษา

พระราชนิพนธ์แปล			วรรณกรรมจีน		
ชื่อเรื่อง	ครั้งที่พิมพ์	ปีที่พิมพ์	ชื่อเรื่อง	ชื่อผู้แต่ง	ปีที่พิมพ์ (ในจีน)
ผีเสื้อ	1	2559	蝴蝶	王蒙	2537
หมู่บ้านเล็กตระกูลเป่า	9	2558	小鲍庄	王安忆	2545
ความรักใดจะไม่ปวดร้าว	3	2562	哪一种爱不疼	川妮	2554
นารีนครา	1	2556	她的城	池莉	2555
มรกต	1	2564	祖母绿	张家琪	2560

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์คือตัวละครหญิงที่มีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินเรื่องและเป็นตัวละครที่มีลักษณะโดดเด่น สามารถสะท้อนลักษณะของสังคมจีนได้ จำนวน 11 ตัวละคร ได้แก่ “ไห่หยุน” “เหม่ยหลาน” “ซิวเหวิน” “อาสะไ้สอง” “เสี่ยวช่วยจื่อ” “หมิ่นมิน” “มีเจีย” “เฟิงซุน” “คุนยาย” “หลูเป่ยเหอ” และ “เจิงลิ่งเออร์” รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตัวละครหญิงชาวจีนที่เลือกศึกษา

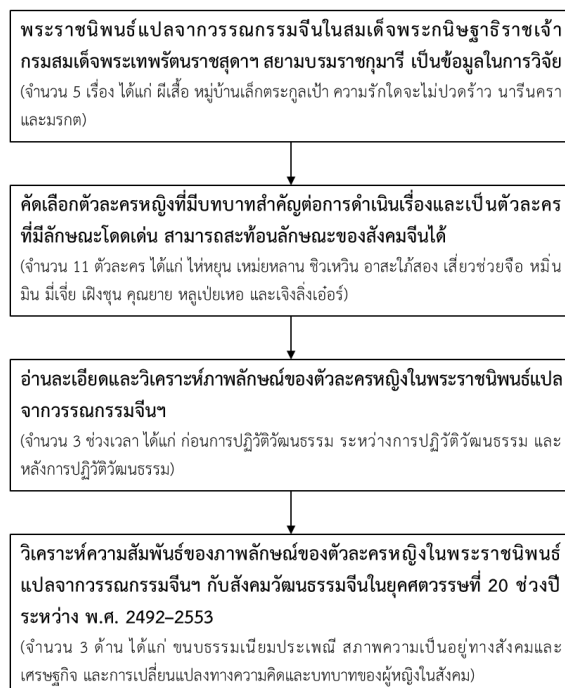
พระราชนิพนธ์แปล	ตัวละคร
ผีเสื้อ	ไห่หยุน เหม่ยหลาน ซิวเหวิน
หมู่บ้านเล็กตระกูลเป่า	อาสะไ้สอง เสี่ยวช่วยจื่อ
ความรักใดจะไม่ปวดร้าว	หมิ่นมิน
นารีนครา	มีเจีย เฟิงซุน คุนยาย
มรกต	หลูเป่ยเหอ เจิงลิ่งเออร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยการวิเคราะห์เอกสารและการวิเคราะห์เนื้อหาของวรรณกรรม โดยใช้หลักการของการอ่านละเอียดเพื่อสกัดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์และบทบาท

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการโดยการคัดเลือกและรวบรวมพระราชนิพนธ์แปลจากวรรณกรรมจีนทั้งหมด 5 เรื่อง จากนั้นทำการศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับตัวละครหญิงในแต่ละเรื่อง เพื่อสกัดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์และบทบาทของตัวละครเหล่านั้น

และการวิเคราะห์ข้อมูลจะเน้นการสำรวจว่าตัวละครเหล่านี้แสดงถึงอะไรเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมจีนในช่วงเวลาที่เรื่องเกิดขึ้น นอกจากนี้ การศึกษาจะนำเสนอผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ โดยเชื่อมโยงภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมจีน และเพื่อให้การวิเคราะห์มีความเป็นระบบและลึกซึ้ง การศึกษาจะใช้แนวคิดการเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของผู้หญิงตามการศึกษาของรำเพย ดาวซาวะ (2551) ในเรื่อง “นางแตงอ่อน ภาพลักษณ์ผู้หญิงในวรรณคดีลาว” และธนเดช ทิวไผ่งาม (2558) ในเรื่อง “การเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของผู้หญิงในงานเขียนของซุนกงและอันหนี่เป่าเป่ย์จากเรื่อง ‘เมียหลวงเมียน้อย’ และ ‘ดอกบัว’” มาเป็นพื้นฐานในการอธิบายและวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงในวรรณกรรมจีนที่ถูกเลือกศึกษา

ทั้งนี้ กรอบแนวคิดการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ประมวลนำแนวคิดการเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของผู้หญิงดังกล่าวมาใช้อธิบายและวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงในวรรณกรรมจีนที่เลือกศึกษา รายละเอียดดังภาพที่ 1



แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนและความสัมพันธ์กับสังคมวัฒนธรรมจีนในพระราชนิพนธ์แปลจากวรรณกรรมจีน ในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีดังนี้

1. ภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนในพระราชนิพนธ์แปลจากวรรณกรรมจีน

การศึกษาพบว่าภาพลักษณ์และบทบาทของผู้หญิงมีความแตกต่างกันตามสภาพสังคมจีน โดยแบ่งออกเป็นสามช่วงเวลา ได้แก่ ช่วงเวลาก่อนการปฏิวัติวัฒนธรรม ระหว่างการปฏิวัติวัฒนธรรม และหลังการปฏิวัติวัฒนธรรม ดังนี้

1.1 ภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนในช่วงเวลาก่อนการปฏิวัติวัฒนธรรม

ช่วงเวลาก่อนการปฏิวัติวัฒนธรรม ภาพลักษณ์ของผู้หญิงชาวจีนมักถูกมองผ่านกรอบ ความคิด และค่านิยมแบบดั้งเดิม ตัวละครหญิงกลุ่มนี้ได้สะท้อนถึงบทบาทและความคาดหวังที่มีต่อผู้หญิงในสังคมจีนโดยอิงจากค่านิยม “สามคล้อยตาม” คือการสำนึกหน้าที่ต่อบิดา สามี และลูกชาย และ “สี่คุณธรรม” คือความงามคุณธรรม งามวาจา งามหน้าตา และงามการเรือน รวมถึงความรักชาติและความผูกพันต่ออุดมการณ์คอมมิวนิสต์ ดังนี้

1.1.1 ภาพลักษณ์ของผู้หญิงชาวจีนแบบดั้งเดิม

ผู้หญิงชาวจีนแบบดั้งเดิมมักได้รับอิทธิพลจากค่านิยมและจริยธรรมแบบดั้งเดิมของสังคมจีน รวมถึง การยึดถือ “สามคล้อยตาม และ “สี่คุณธรรม” เช่นตัวละคร “คุณยาย” ในเรื่องนารีนครา เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของผู้หญิงชาวจีนแบบดั้งเดิม ท่านเป็นผู้หญิงที่ยึดมั่นในจริยธรรมแบบดั้งเดิม สนับสนุนสามีและลูกชายอย่างเต็มที่ และเสียสละทุกสิ่งเพื่อครอบครัว

1.1.2 ภาพลักษณ์ของผู้หญิงชาวจีนที่ผันผวนระหว่างแนวความคิดเก่าและใหม่

ผู้หญิงที่มีการผันผวนระหว่างความคิดเก่าและใหม่มักเผชิญกับความขัดแย้งภายในจิตใจ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในจีน พวกเขาต้องการหลุดพ้นจากข้อจำกัดและพันธนาการของความคิดเก่า แต่ยังคงมีการประนีประนอมกับความคิดเหล่านั้น เช่นตัวละคร “อาสะไ้สอง” และ “เสี่ยวช่วยจือ” ในเรื่องหมู่บ้านเล็กตระกูลเป่า เป็นตัวอย่างของผู้หญิงที่ต้องเผชิญกับความขัดแย้งระหว่างค่านิยมเก่าและใหม่ เช่น การแต่งงานตามประเพณีแบบดั้งเดิมกับการแสวงหาความรักและเสรีภาพส่วนบุคคล

1.1.3 ภาพลักษณ์ของผู้หญิงชาวจีนที่รักชาติและรักพรรคคอมมิวนิสต์

ผู้หญิงที่มีความรักชาติและรักพรรคคอมมิวนิสต์อาจมีความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าในอุดมการณ์และความเชื่อทางการเมือง เป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการปฏิรูปทางการเมืองในจีน เช่นตัวละคร “ไห่หยุน” ในเรื่องผีเสื้อ เป็นตัวอย่างของผู้หญิงที่เป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและ

บทบาทของผู้หญิงในสังคมจีนที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป ในช่วงเวลาที่ประเทศจีนมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมืองอย่างมาก เธอเข้าร่วมในการประท้วงและกิจกรรมรณรงค์ทางสังคม และกลายเป็นสัญลักษณ์ของความหวังในการสร้างสังคมที่เท่าเทียมและยุติธรรมยิ่งขึ้น

1.2 ภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนในช่วงเวลาการปฏิวัติวัฒนธรรม

ช่วงเวลาการปฏิวัติวัฒนธรรมเป็นช่วงที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งและการเปลี่ยนแปลงที่รุนแรงในสังคมจีน ตัวละครหญิงชาวจีนก็มีความเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่ยึดมั่นในอุดมการณ์ความคิดของตนเองและผู้ที่ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ดังนี้

1.2.1 ภาพลักษณ์ของผู้หญิงชาวจีนที่ยึดมั่นในอุดมการณ์ความคิดของตนเอง

ผู้หญิงชาวจีนยุคนี้มักยึดมั่นในอุดมการณ์และความคิดของตนเองอย่างแรงกล้า แม้จะเผชิญกับความท้าทายหรือการต่อต้านจากสังคมแต่ยังคงมีความเชื่อมั่นในแนวคิดของตนเองและพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อความเชื่อนั้น เช่นตัวละคร “ชีวเหวิน” ในเรื่องผีเสื้อ และ “เจิ้งลิ่งเอ๋อ” ในเรื่องมรกต เป็นผู้หญิงที่มีความเชื่อมั่นในความคิดของตนเอง มีความกล้าหาญในการแสดงออกและต่อสู้เพื่อสิทธิและอุดมการณ์ของตนเอง

1.2.2 ภาพลักษณ์ของผู้หญิงชาวจีนที่ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน

ผู้หญิงชาวจีนที่ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนอาจมีความเห็นแก่ตัว มุ่งเน้นไปที่ประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก มีความยึดหยุ่นในการปรับตัวเข้ากับสภาพสังคม และอาจไม่ยึดถือค่านิยมเดิม ๆ ของสังคม เช่นตัวละคร “เหม่ยหลาน” ในเรื่องผีเสื้อ และ “หลูเป่ย์เหอ” ในเรื่องมรกตซึ่งมีการตัดสินใจและการกระทำที่มุ่งเน้นไปที่ผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักในสถานการณ์ที่ตึงเครียดและเต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยเหม่ยหลานเลือกที่จะแต่งงานกับนายทุนที่มีอำนาจมากกว่าเพื่อรักษาสถานะและอำนาจทางสังคมของตนเอง และหลูเป่ย์เหอได้เลือกที่จะหันหลังให้กับครอบครัวเพื่อรักษาความปลอดภัยและความสะดวกสบายของตนเอง แสดงให้เห็นว่าพวกเธอพร้อมที่จะทรยศต่อคนใกล้ชิดเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

1.3 ภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนในช่วงเวลาหลังการปฏิวัติวัฒนธรรม

ช่วงหลังการปฏิวัติวัฒนธรรมเป็นช่วงที่สังคมจีนเริ่มปรับตัวและเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เปิดกว้างมากขึ้น ตัวละครในงานวรรณกรรมจึงเริ่มสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่พึ่งพาตนเองและผู้ที่เสียสละเพื่อครอบครัว โดยเน้นถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ส่งเสริมให้ผู้หญิงมีบทบาทที่สำคัญและมีอิสระมากขึ้น ดังนี้

1.3.1 ภาพลักษณ์ของผู้หญิงชาวจีนที่พึ่งพาตนเอง

ผู้หญิงชาวจีนเริ่มแสดงความเป็นอิสระและความสามารถในการพึ่งพาตนเองมากขึ้นในช่วงนี้ โดยตัวละครเหล่านั้นไม่เพียงมีบทบาทในการดูแลครอบครัวเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทสำคัญในสังคมและการทำงานเป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ส่งเสริมให้ผู้หญิงมีบทบาทที่สำคัญและมีอิสระมากขึ้น เช่นตัวละคร “มีเจี๋ย” และ “เฟิงซุน” ในเรื่องนารีนครา ซึ่งเป็นแม่เฒ่าต้องดูแลครอบครัวในยามยากลำบาก โดยตัวละครได้แสดงถึงความเข้มแข็งและความพยายามในการพึ่งพาตนเอง

1.3.2 ภาพลักษณ์ของผู้หญิงชาวจีนที่เสียสละเพื่อครอบครัว

ผู้หญิงในช่วงนี้ยังคงแสดงความเสียสละเพื่อครอบครัว แต่ในบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเสียสละนี้ไม่เพียงแต่เป็นการยอมรับบทบาทดั้งเดิม แต่ยังรวมถึงการต่อสู้เพื่อความอยู่รอดและ ความสุขของครอบครัวในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่นตัวละคร “คุณยาย” ในเรื่อง นารินครา เป็นตัวอย่างที่สะท้อน ความเสียสละเพื่อครอบครัว โดยเธอได้เผชิญกับความยากลำบากมากมาย รวมถึงการสูญเสียสามีและลูกชาย การถูกยึดทรัพย์สิน และความทุกข์ทรมานจากการถูกสังคมรังเกียจและกีดกัน แต่ยังคงสนับสนุนและดูแล ครอบครัวในทุกสถานการณ์

2. ความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนกับสังคมวัฒนธรรมจีน

การศึกษาพบว่าความเชื่อมโยงระหว่างวรรณกรรมกับสังคมจีน โดยเน้นที่ขนบธรรมเนียมประเพณี สภาพความเป็นอยู่ทางสังคมและเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและบทบาทของผู้หญิงในสังคม จีน ดังนี้

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนกับขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมจีนด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1.1 การยึดถือเคร่งครัดในประเพณี

ตัวละครหญิงในวรรณกรรมมักจะแสดงถึงการยึดถือประเพณีและค่านิยมดั้งเดิมของสังคมจีน ซึ่งรวมถึงการเคารพผู้ใหญ่ การปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ทางสังคมที่กำหนดไว้ และการรักษาความสมบูรณ์ของครอบครัว จะเห็นได้จากตัวละคร “คุณยาย” ในเรื่องนารินคราที่แสดงถึงความเป็นผู้หญิงที่มีการยึดถือ ประเพณีดั้งเดิมอย่างแข็งขัน โดยเฉพาะในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดงานพิธีสำคัญ ๆ ในครอบครัว เช่น การจัดงานศพของสามีและการเฉลิมฉลองเทศกาลตรุษจีน ในการจัดงานเหล่านี้ คุณยายได้ปฏิบัติตาม ขนบธรรมเนียมต่าง ๆ เช่น การจัดพิธีไหว้บรรพบุรุษตามประเพณี การใส่เสื้อผ้าดำเพื่อไว้อาลัย และการเตรียม อาหารและของเซ่นไหว้ที่เหมาะสมตามประเพณี ในขณะเดียวกันยังมีบทบาทสำคัญในการรักษาค่านิยมและ ประเพณีของครอบครัว พร้อมทั้งสอนและถ่ายทอดค่านิยมเหล่านี้ให้กับรุ่นลูกหลาน เช่น การสอนหลานสาว ของเธอให้เรียนรู้วิธีจัดเตรียมและทำอาหารประเพณีในช่วงเทศกาลสำคัญ ๆ และการสอนให้เขามีความเคารพ และเชื่อฟังผู้ใหญ่ตามประเพณีจีน สะท้อนถึงการเชื่อมโยงอย่างลึกซึ้งระหว่างภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงกับ การรักษาและส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมจีน สร้างความต่อเนื่องและความมั่นคงทางวัฒนธรรม ให้กับสังคมจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2 การปรับตัวและการท้าทายประเพณี

ตัวละครหญิงบางตัวละครในวรรณกรรมได้แสดงถึงการปรับตัวและการท้าทายต่อประเพณี ดั้งเดิม ซึ่งสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในจีนโดยเฉพาะในเรื่องของสิทธิและบทบาท ของผู้หญิง จะเห็นได้ว่า “เสี่ยวช่วยจื่อ” ในเรื่องหมู่บ้านเล็กตระกูลเป่า เป็นตัวอย่างที่แสดงถึงผู้หญิงที่ต้อง

ปรับตัวในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเคารพสิทธิทางเพศในขณะที่ประเพณีดั้งเดิมในสังคมจีนที่มีลักษณะเป็นอนุรักษนิยมและมีโครงสร้างที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจำกัดบทบาทของเพศหญิง แต่เธอก็แสดงถึงความพยายามที่จะทำความเข้าใจและปรับตัวเข้ากับโลกภายนอกที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป และมีความพยายามที่จะยกระดับบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้หญิงในสังคมจีนในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป สะท้อนถึงการสร้างความสัมพันธ์ใหม่กับขนบธรรมเนียมประเพณีเดิม และการแสดงถึงการเคลื่อนไหวที่สำคัญในการสร้างสังคมที่มีความเท่าเทียมและยุติธรรมมากขึ้นสำหรับทุกเพศทุกวัยในสังคมจีน

2.1.3 ความเข้มแข็งและความอ่อนไหวภายใต้ประเพณี

ตัวละครหญิงในวรรณกรรมมักแสดงถึงความเข้มแข็งในการรักษาประเพณีและค่านิยม พร้อมทั้งแสดงความอ่อนไหวและความเปราะบางในสถานการณ์ที่ประเพณีเหล่านั้นอาจส่งผลกระทบต่อชีวิตส่วนตัว อาทิ “มีเจี๋ย” ในเรื่องนารีนครา เป็นตัวอย่างที่แสดงถึงผู้หญิงที่ต้องเผชิญกับความท้าทายทางสังคมและเศรษฐกิจ แต่ยังคงรักษาคุณธรรมและประเพณีที่ถูกถ่ายทอดมาท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง มีมิติทางอารมณ์ที่ซับซ้อน สะท้อนถึงความเป็นมนุษย์ที่แท้จริงและความสามารถในการเอาชนะความท้าทายที่เผชิญในชีวิตประจำวันในสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนกับสภาพความเป็นอยู่ทางสังคมและเศรษฐกิจในสังคมจีนด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.2.1 การปรับตัวต่อสภาพความเป็นอยู่

ตัวละครหญิงในวรรณกรรมมักแสดงถึงการปรับตัวและการตอบสนองต่อสภาวะทางสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป พวกเธอมีบทบาทไม่เพียงแต่ในฐานะของแม่บ้านหรือผู้ดูแลครอบครัว

แต่ยังรวมถึงการเป็นผู้นำและผู้มีอิทธิพลในสังคม เช่นตัวละคร “หลูเป่ย์เหอ” และ “เจิ้งลิ่งเอ๋อร์” ในเรื่องมรดก เป็นตัวอย่างที่แสดงถึงผู้หญิงมีความสามารถในการปรับตัวต่อสถานการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง เธอทั้งสองต้องเผชิญกับความท้าทายที่มีความซับซ้อน แต่ทั้งสองสามารถเผชิญหน้าและเอาชนะความท้าทายเหล่านี้ได้

2.2.2 การตอบสนองต่อความท้าทายทางสังคม

ตัวละครหญิงในวรรณกรรมมักต้องเผชิญกับความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับความไม่เท่าเทียมทางเพศ ความยากจน และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม พวกเธอแสดงถึงการเอาชนะความท้าทายเหล่านี้ ผ่านความเข้มแข็งและความสามารถของตนเอง เช่นตัวละคร “มีเจี๋ย” ในเรื่องนารีนครา เป็นตัวอย่างที่แสดงถึงผู้หญิงที่ต้องเผชิญกับความท้าทายทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับความไม่เท่าเทียม ทางเพศและความยากจน การต่อสู้ของเธอแสดงถึงความเข้มแข็งและความอดทนในการเผชิญหน้ากับสถานการณ์ที่ยากลำบาก

2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนกับการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและบทบาทของผู้หญิงในสังคมจีนด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.3.1 การเปลี่ยนแปลงในความคิดเกี่ยวกับบทบาทของผู้หญิง

ตัวละครหญิงในวรรณกรรมมักแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงในความคิดและทัศนคติที่เกี่ยวกับบทบาทและสถานภาพของผู้หญิงในสังคม ซึ่งรวมถึงการรับรู้ถึงความเท่าเทียมทางเพศ การแสวงหาเสรีภาพส่วนบุคคล และการเปลี่ยนแปลงบทบาทจากแบบดั้งเดิมไปสู่รูปแบบที่ทันสมัย และเปิดกว้างมากขึ้น เช่นตัวละคร “หมิ่นมิน” ในเรื่องความรักใดจะไม่ปวดร้าว เป็นตัวอย่างที่แสดงถึงผู้หญิงที่มีความกล้าหาญในการทำทลายความคิดแบบดั้งเดิมและสร้างเส้นทางใหม่สำหรับตนเอง การต่อสู้ของเธอสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงในความคิดเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของผู้หญิง ในสังคมจีน และเช่นตัวละคร “ไห่หยุน” และ “เหมยหลาน” ในเรื่องผีเสื้อ เป็นตัวอย่างที่แสดงถึงผู้หญิงที่มีการผจญระหว่างความคิดเก่าและใหม่ เธอทั้งสองแสดงถึงความป็นอิสระและการแสวงหาเส้นทางใหม่ที่แตกต่างจากค่านิยมและประเพณีดั้งเดิม

2.3.2 การเผชิญหน้ากับความท้าทายทางสังคม

ตัวละครหญิงในวรรณกรรมมักจะเผชิญหน้ากับความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงการทำทลายความคิดแบบดั้งเดิมและการสร้างเส้นทางใหม่สำหรับตนเองและผู้หญิงคนอื่น ๆ ในสังคม เช่น ตัวละคร “เฟิงซุน” ในเรื่องนารีนครา เป็นผู้หญิงที่ต้องเผชิญกับความท้าทายทางสังคม ในการเป็นแม่บ้านที่ต้องรับผิดชอบทั้งครอบครัวและ การทำงานนอกบ้าน แสดงถึงการต่อสู้เพื่อความเท่าเทียมและการรับรู้ถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในสังคม เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนในพระราชนิพนธ์แปลจากวรรณกรรมจีนในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สรุปได้ว่าภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนมีความหลากหลายและซับซ้อน และมีความสัมพันธ์กับค่านิยม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของผู้หญิงในสังคมจีนแต่ละยุคสมัย ตั้งแต่ก่อนการปฏิวัติวัฒนธรรมจนถึงยุคปฏิรูปและเปิดประเทศ โดยได้มีการนำเสนอภาพลักษณ์ที่แตกต่างกันไปตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรมในแต่ละช่วงเวลาสำคัญของประวัติศาสตร์จีน โดยเริ่มต้นจากช่วงก่อนการปฏิวัติวัฒนธรรม ซึ่งตัวละครหญิงมักถูกนำเสนอในบทบาทแบบดั้งเดิม ที่สะท้อนถึงการยึดมั่นในค่านิยม “สามคล้อยตาม” และ “สี่คุณธรรม” ภาพลักษณ์เหล่านี้เน้นถึงความเคารพ ความเสียสละ และความภักดีที่ผู้หญิงมีต่อบิดา สามี และลูกชาย ในขณะเดียวกัน ก็มีการเริ่มต้นสะท้อนถึงความผจญระหว่างค่านิยมเก่าและใหม่ ผ่านตัวละครที่เริ่มตั้งคำถามและท้าทายบทบาทและความคาดหวังที่สังคมกำหนดไว้ ในช่วงการปฏิวัติวัฒนธรรม ภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่รุนแรง ตัวละครหญิงในช่วงนี้สะท้อนภาพความขัดแย้งและความท้าทายที่เกิดขึ้นในสังคมจีน ซึ่งรวมถึงการเสียสละ

เพื่อความเชื่อและอุดมการณ์ส่วนบุคคล รวมถึงการยึดมั่นในอุดมการณ์ความคิดของตนเอง นอกจากนี้ยังมีการเผชิญหน้ากับความจำเป็นในการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ภาพลักษณ์เหล่านี้ยังรวมถึงการทำลายต่อประเพณีและค่านิยมดั้งเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของสิทธิและบทบาทของผู้หญิง และช่วงหลังการปฏิวัติวัฒนธรรม เป็นช่วงที่สังคมจีนเริ่มเปิดกว้างและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่เป็นบวกมากขึ้นสำหรับผู้หญิง ตัวละครหญิงในช่วงนี้สะท้อนถึงการเป็นอิสระและการพึ่งพาตนเอง พวกเธอมีบทบาทที่สำคัญไม่เพียงแค่ว่าในฐานะผู้ดูแลครอบครัว แต่ยังรวมถึงการมีบทบาทในสังคมและการทำงาน ความสามารถในการปรับตัวและการเผชิญหน้ากับความท้าทายทำให้ตัวละครหญิงเหล่านี้เป็นแบบอย่างของความเข้มแข็งและความสามารถในการนำพาชีวิตและครอบครัวผ่านยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลง โดยรวมแล้วภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนในพระราชนิพนธ์แปลจากวรรณกรรมจีน สะท้อนถึงกระบวนการต่อสู้ การปรับตัว และการเปลี่ยนแปลงของผู้หญิงในสังคมจีน ผ่านช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ตั้งแต่ยุคก่อนการปฏิวัติวัฒนธรรมจนถึงยุคปฏิรูปและเปิดประเทศ แต่ช่วงเวลาสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงทั้งในแง่ของสถานภาพสังคม บทบาท และความคาดหวังที่สังคมมีต่อผู้หญิง ทั้งหมดนี้ไม่เพียงแต่บ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในจีนเท่านั้น แต่ยังแสดงถึงความเข้มแข็ง ความยืดหยุ่น และการเป็นผู้นำในการสร้างและปรับเปลี่ยนค่านิยมใหม่ ๆ ให้เข้ากับยุคสมัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Yang Weiying (2555) ในการวิเคราะห์ตัวละครหญิงชาวจีนในนวนิยายไทย ที่พบว่าลักษณะตัวละครหญิงชาวจีนในนวนิยายไทยมีความคล้ายคลึงกับผู้หญิงจีนในสังคมจีน โดยเป็นเพศที่ถูกมองว่าอ่อนแอ เชื่อฟังผู้ใหญ่และสามี และมีความประพฤติที่ดีตามที่บรรพบุรุษได้สืบทอดมา ทั้งนี้สถานภาพของผู้หญิงในชีวิตและสังคมได้ถูกแบ่งออกเป็นด้านครอบครัว ด้านประกอบอาชีพ และด้านสังคม ซึ่งการมีบทบาทสำคัญต่อครอบครัว เป็นผู้รับผิดชอบ เลี้ยงดู ครอบครอง และเอาใจใส่ผู้ใหญ่มากกว่าผู้ชาย แสดงให้เห็นถึงคุณค่าและบทบาทที่สำคัญของผู้หญิงในสังคม

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนกับสังคมวัฒนธรรมจีน ทำให้เห็นความสัมพันธ์ของวรรณกรรมกับวัฒนธรรมและสังคมจีนในหลายมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของขนบธรรมเนียมประเพณี สภาพความเป็นอยู่ทางสังคมและเศรษฐกิจ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและบทบาทของผู้หญิงในสังคมจีน สร้างภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่มีความหลากหลายและความซับซ้อน ตั้งแต่การยึดถือประเพณีและค่านิยมดั้งเดิมไปจนถึงการปรับตัวและท้าทายเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมและวัฒนธรรม ในด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ตัวละครหญิงสะท้อนถึงการยึดถือและการรักษาค่านิยมดั้งเดิมท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง พวกเธอมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดค่านิยมและประเพณีเหล่านี้ให้กับรุ่นหลัง แต่ในขณะเดียวกันก็มีตัวละครที่แสดงถึงการปรับตัวและการท้าทายต่อประเพณีเดิม ซึ่งสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในจีน ด้านสภาพความเป็นอยู่ทางสังคมและเศรษฐกิจ ตัวละครหญิงแสดงถึงการปรับตัวและการตอบสนองต่อสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป พวกเธอไม่เพียงแต่มีบทบาทในฐานะแม่บ้านหรือผู้ดูแลครอบครัว แต่ยังรวมถึงการเป็นผู้นำและผู้มีอิทธิพลในสังคม ซึ่งสะท้อนถึง

ความเข้มแข็งและความสามารถในการเอาชนะความท้าทายทางสังคมและเศรษฐกิจ และด้านการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและบทบาทของผู้หญิง ตัวละครหญิงสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงในความคิดและทัศนคติที่เกี่ยวกับบทบาทและสถานภาพของผู้หญิงในสังคม ตัวละครเหล่านี้ไม่เพียงแต่แสดงถึงการรับรู้ถึงความเท่าเทียมทางเพศและการแสวงหาเสรีภาพส่วนบุคคล แต่ยังรวมถึงการเผชิญหน้ากับความท้าทายที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงการทำลายความคิดแบบดั้งเดิมและการสร้างเส้นทางใหม่สำหรับตนเองและผู้หญิงคนอื่น ๆ ในสังคม โดยรวมแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์ของตัวละครหญิงชาวจีนกับสังคมวัฒนธรรมจีนเป็นการสะท้อนถึงการเดินทางที่หลากหลายและซับซ้อนของผู้หญิงในสังคมจีนจากการยึดถือประเพณีไปจนถึงการปรับตัวและการท้าทายต่อเงื่อนไขทางสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและบทบาทของผู้หญิงในสังคม วรรณกรรมไม่เพียงแต่สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ แต่ยังเป็นเครื่องมือในการสำรวจและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเหล่านี้ในสังคมจีน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพล ฤทธิ์รวมทรัพย์ (2558) ในการศึกษาพระราชนิพนธ์แปลจากวรรณกรรมจีนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่พบว่าพระราชนิพนธ์แปลจากวรรณกรรมจีนในสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สะท้อนถึงวิถีชีวิต ค่านิยม วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ และประเพณีของจีน รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม และการพัฒนาประเทศจีนอย่างก้าวกระโดด ทำให้ได้เรียนรู้ความคิด มีความเข้าใจสังคม และทำความเข้าใจการดำเนินชีวิตของกลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคมผ่านตัวละครในวรรณกรรม ในทำนองเดียวกัน ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของโชคชัย บัณฑิตศิละศักดิ์ (2542) ในการวิเคราะห์สังคมไทยจากเรื่องสั้นในนิตยสาร “ช่อการะเกด” ช่วง พ.ศ. 2535–2539 ที่พบว่าเรื่องสั้นในนิตยสารช่อการะเกดได้สะท้อนภาพสังคมไทยในหลากหลายด้าน การศึกษาทั้งสองเป็นตัวอย่างของการใช้วรรณกรรมเป็นเครื่องมือในการสะท้อนและตรวจสอบสังคม โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ครอบครัว การเมือง การเศรษฐกิจ การศึกษา และศาสนา ทำให้เข้าใจมุมมองที่ซับซ้อนและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสังคมในยุคสมัยต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้ง

การวิจัยนี้น่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ประจักษ์ในอัจฉริยภาพในการเลือกและการแปลผลงานวรรณกรรมโดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งเป็นสะพานเชื่อมระหว่างวัฒนธรรมไทยกับจีน ผลการวิจัยนี้มีประโยชน์สำหรับผู้สนใจในการศึกษาวัฒนธรรมจีน และเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างสองวัฒนธรรมผ่านการแปลวรรณกรรม ซึ่งเปิดประตูสู่การเข้าใจความเชื่อมโยงซับซ้อนระหว่างบทบาทของผู้หญิงในสังคมและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมในประเทศจีน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1.1 ควรเพิ่มการวิเคราะห์เชิงลึกของภาพลักษณ์ตัวละครหญิงแต่ละตัวที่สะท้อนถึงช่วงเวลาต่าง ๆ ของประวัติศาสตร์จีน เพื่อนำเสนอความซับซ้อนของการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในบทบาทของผู้หญิง

1.2 ควรเพิ่มการเปรียบเทียบกับงานวิจัยอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในเรื่องภาพลักษณ์ของผู้หญิงในวรรณกรรม เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในบริบททางวัฒนธรรมและสังคมที่ต่างกัน

1.3 ใช้ทฤษฎีทางสังคมวิทยาเพิ่มเติมในการวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของตัวละครหญิง เพื่อเน้นให้เห็นถึงบทบาททางสังคมและการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น.

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังวรรณกรรมแปลจากภาษาจีนเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่ได้ถูกศึกษาครั้งนี้ เพื่อให้ได้ภาพรวมที่ครอบคลุมมากขึ้นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของผู้หญิงในวรรณกรรมจีน

2.2 ควรใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านวรรณกรรมจีนหรือการทำกลุ่มสนทนา (Focus Group) เพื่อเก็บข้อมูลและความคิดเห็นเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์

2.3 เพิ่มการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของประเทศจีนในช่วงเวลาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวรรณกรรมที่ถูกแปล เพื่อให้การวิเคราะห์มีความครบถ้วนและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- โชคชัย บัณฑิตศิลปะศักดิ์. (2542). *การวิเคราะห์สังคมไทยจากเรื่องสั้นในนิตยสาร “ช่อกระเจต”* ช่วง พ.ศ. 2535-2539. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธนเดช ทิวไผ่งาม. (2558). การเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของผู้หญิงในงานเขียนของซุนกงและอันหนี่ เป่าเป่ย์ จากเรื่อง “เมื่อยหลวงเมียน้อย” และ “ดอกบัว”. *วารสารการศึกษาภาษาสะลองคำมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*. 9 (2), 81-91.
- ปรียาดา กุลรินทร์, นราวัลย์ พูลพิพัฒน์ และศรีวิไล พลมณี. (2561). การสร้างภาพลักษณ์สตรีในนวนิยายไทยที่รับรางวัลใน พ.ศ. 2550-2559. *พินเนศวร์สาร*. 14 (1), 123-133.
- พรรัตน์ สุวรรณรัตน์. (2539). *การวิเคราะห์พฤติกรรมของตัวละครในวรรณคดีเรื่องสามก๊กตามแนวจริยศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2564). *มองสังคมจีนผ่านวรรณกรรม*. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- สุรพล ฤทธิธรรมทรัพย์. (2558). พระราชานิพนธ์แปลจากวรรณกรรมจีนในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. *วารสารวิจัย สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ*. 8 (1), 134.
- Yang Weiyang. (2555). *การวิเคราะห์ตัวละครหญิงชาวจีนในนวนิยายไทย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร-มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- 郭大钧. (2009). *中国当代史* (第4版). 北京: 北京师范大学出版集团.